

de maatschappij

verbinden, inspireren en vernieuwen

De Blauwdruk voor Impact

**Strategie en Structuur voor een
Toekomstbestendige Maatschappij (2026-2031)**

04-06-2026

Waar ben je lid van?

Van een landelijke vereniging met een historie van
maatschappelijke impact waar je trots op mag zijn.

04-06-2026

Als belangenbehartiger van de maatschappij

- In 1777 opgericht als Oecumenische Tak van Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen om bij te dragen aan de welvaart en welzijn van Nederland;
- Leden zetten zich in voor het algemeen maatschappelijk doel de volkswelvaart te bevorderen door verspreiding van praktische kennis;
- Adviescollege van de regering, congressen als platform voor discussie;
- Leider in grote maatschappelijke initiatieven voor het belang van Nederland in binnen- en buitenland.

04-06-2026

De Maatschappij heeft geholpen bij de oprichting van

- Kweekschool voor de Zeevaart
- De Jaarbeurs
- Nyenrode Business Universiteit
- Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT)
- Teleac en de Reclameraad
- Het Kinderwetje
- Raad voor Oceanologie (IRO)
- Erepenningen voor ondernemend Nederland
- Openlucht Museum
- Museum voor Kunstnijverheid (Design)
- Erfgoed bij het Stedelijk Museum, Openlucht Museum en Rijksmuseum in bruikleen

04-06-2026

de maatschappij
verbinden, inspireren en vernieuwen

Gaaf, toch?

Daar mogen we inderdaad trots op zijn!

04-06-2026

de maatschappij
verbinden, inspireren en vernieuwen

Voor het 225-jarig jubileum is er een boek uitgegeven

Over De Maatschappij!

04-06-2026

Waarin onze sterke punten zijn

Uit boek 225 jaar NMNH (2002):

“Als sterke punten van de Maatschappij werden genoemd:

- De Maatschappij heeft een onafhankelijke positie, los van welke belangengroep dan ook.
- De Maatschappij heeft maatschappelijk aanzien en sluit aan bij het huidige historisch besef.
- Het niveau van de leden is hoog.
- Er is een brede achterban.
- Hierdoor is ook het niveau van de uitgenodigde sprekers op de (lunch)bijeenkomsten hoog.
- De drempel is laag door de lage contributie.
- Er is een landelijke netwerkstructuur, die doordringt in de diverse bedrijfstakken (41 departementen met een deskundig en veelzijdig hoofdbestuur en secretariaat).
- De gedecentraliseerde structuur van de Maatschappij sluit goed aan bij de huidige decentralisatie van het openbaar bestuur.
- Er is een communicatiemiddel: het blad MaatschappijBelangen.”

04-06-2026

Kloppen deze punten anno 2026 nog?

Laten we er samen naar kijken.

04-06-2026

Mee eens?

Uit boek 225 jaar NMNH (2002):

“Als sterke punten van de Maatschappij werden genoemd:

- De Maatschappij heeft een onafhankelijke positie, los van welke belangengroep dan ook.
- ~~De Maatschappij heeft maatschappelijk aanzien en sluit aan bij het huidige historisch besef.~~
- ~~Het niveau van de leden is hoog.~~
- ~~Er is een brede achterban.~~
- ~~Hierdoor is ook het niveau van de uitgenodigde sprekers op de (lunch)bijeenkomsten hoog.~~
- ~~De drempel is laag door de lage contributie.~~
- ~~Er is een landelijke netwerkstructuur, die doordringt in de diverse bedrijfstakken (41 departementen met een deskundig en veelzijdig hoofdbestuur en secretariaat).~~
- De gedecentraliseerde structuur van de Maatschappij sluit goed aan bij de huidige decentralisatie van het openbaar bestuur.
- ~~Er is een communicatiemiddel: het blad MaatschappijBelangen.”~~

04-06-2026

Wat zijn sterke punten van De Maatschappij in 2026?

Wat is onze kracht tegenwoordig?

Hoeveel sterke punten kun je bedenken?

04-06-2026

In het boek werden ook zwakkere punten benoemd

Welke ontwikkelpunten voor De Maatschappij zie jij?

04-06-2026

De benoemde zwakkere punten zijn

Uit boek 225 jaar NMNH (2002):

“Tot de zwakkere punten werden geformuleerd:

- De Maatschappij heeft ondanks haar aanzien een te ‘grijs’ imago. Teveel overheerst nog het idee dat het een club voor ouderen is.
- Er zit weinig lijn in de onderwerpen die landelijk en departementaal worden besproken.
- Het potentieel van de netwerken en van het hoofdbestuur wordt onderbenut; het lidmaatschap draagt een te passief karakter.
- Veel departementen vertonen een mengbeeld van wat serviceclubs en regionale commerciële clubs te bieden hebben en boeten aan ‘eigenheid’ in.
- De Maatschappij opereert vrijblijvend. In een aantal departementen is het overheersende gevoel tevredenheid. Zolang de status quo wordt gehandhaafd, gaat het wel goed.
- De aantrekkingskracht op jongeren en vrouwen is marginaal.”

04-06-2026

Is er veel veranderd?

Wat is er sinds 2002 aangepakt en neergezet?

04-06-2026

24 jaar later

- Social media-boot gemist
- Versplinterde tot geen zichtbaarheid
- Beperkte (jonge, nieuwe) instroom
- Onbenutte landelijke en regionale kracht
- Geen relevantie en bekendheid
- Lage interne transparantie en samenwerking
- Minimale communicatie

04-06-2026

Waar heeft de focus gelegen de afgelopen jaren?

Was het vooral intern gericht?

Welke maatschappelijke impact is er geweest?

04-06-2026

Waarom ben je lid gebleven in deze periode?

Of waarom ben je lid geworden?

04-06-2026

de maatschappij
verbinden, inspireren en vernieuwen

In september 2025 is er een nieuw bestuur gekozen

Tina Jaggan — Peter van Breugel

Hans van der Eerden — Robert Kreukniet

04-06-2026

Lid en bestuurder omdat we impact willen maken

Bijdragen aan een vereniging die er maatschappelijk toe doet en van betekenis is in deze roerige tijden.

04-06-2026

We komen wekelijks (soms vaker) bij elkaar om

- De missie van De Maatschappij na te leven;
- De richting voor de komende jaren te bepalen;
- Orde op zaken te stellen in onze financiën en administratie;
- Communicatie uitingen te updaten en upgraden (bv website);
- Departementen te bezoeken;
- Relatie met onze stakeholders te beheren;
- Operationele taken te verdelen en te prioriteren;
- Ons erfgoed en archief te ordenen en te inventariseren...

04-06-2026

En nog veel meer! Vrijwillig?

Ja, ook dit bestuur bestaat uit vrijwilligers die zich inzetten voor onze vereniging.

Zonder bestuurdersbijdrage, die sommige lokale bestuurders/
medewerkers wel krijgen.

04-06-2026

Willen we er bestuurders bij?

Zeker!

Maar ook het landelijk bestuur loopt ertegenaan moeite te hebben bestuursfuncties te vervullen. Zoals ook het geval is bij departementsbesturen.

04-06-2026

Feedback ophalen bij bestuurders

Via een survey, evenement bezoeken, 1-op-1 afspraken op locatie of telefonisch bracht het volgende op

04-06-2026

Bestuurlijke feedback van departementen

- Landelijke en departementale verbindingen verbeteren; heldere processen en communicatie, duidelijke visie en sturing nodig, trainingen en workshops in het kader van professionalisering;
- Lokale en regionale samenwerkingen opzoeken en verbeteren;
- Zichtbaarheid intern en extern vergroten, positionering en naamsbekendheid van de vereniging verstevigen, inhoud en invulling geven aan (online) bijeenkomsten met maatschappelijk relevante thema's.
- Bestuurders- en ledenwerving, maar ook ledenopkomst verloopt moeizaam.

04-06-2026

Het landelijk bestuur luistert

En is intensief aan de slag gegaan, startend met een heidag,
om de strategie voor de komende 5 jaar uit te zetten.

04-06-2026

Missie en Visie

MISSIE

Wij brengen ondernemers, onderwijs en overheid samen om maatschappelijke thema's te bespreken, kennis te delen en gezamenlijke oplossingen te creëren die samenwerking verbeteren en tot maatschappelijke vooruitgang leidt.

VISIE

Wij zien een Nederland waarin mensen van alle sectoren elkaar ontmoeten, versterken en inspireren om samen meer kansen, welzijn en leefbaarheid te creëren.

04-06-2026

STRATEGIE 2026-2031

ZICHTBAARHEID

VERBINDEN

KENNIS DELEN

Meer betekenisvolle ontmoetingen met inhoud en impact
Versterking van de interne vereniging
Verbinding tussen 3 O's
Toekomstbestendigheid versterken
Grotere zichtbaarheid en herkenbaarheid

04-06-2026

Hoeveel leden stonden op de foto?

Weet je nog hoeveel bestuurders je hebt gezien op de foto van
een paar slides geleden?

04-06-2026

de maatschappij

verbinden, inspireren en vernieuwen

Weet je nog wat er stond bij de historie?

“Leden zetten zich in voor het algemeen maatschappelijk doel de volkswelvaart te bevorderen door verspreiding van praktische kennis.”

04-06-2026

Leden met kennis, expertise en ervaring

Om de vereniging verder te helpen is er hulp van leden nodig.

Samen weten en kunnen we meer!

04-06-2026

Werkgroepen om gericht aan de slag te gaan

Jaarcongres en 250 jaar

Zichtbaarheid

Cultureel Erfgoed

Verenigingsstructuur

Financieel Beheer

Verbinders

Koning Willem I prijs

Erekruiden

Maatschappelijke thema's

04-06-2026

Aanmelden kan nog steeds

Word trekker van een werkgroep en rapporteer je bevindingen
en suggesties aan het landelijk bestuur.

04-06-2026

Aanmeldingen werkgroepen

Jaarcongres & 250 jaar	Zichtbaarheid & Communicatie	Cultureel Erfgoed	Verenigingsstructuur & Statuten	Financieel Beheer & Vermogensbeheer	Verbinders	Koning Willem I prijs	Erekruizen	Maatschappelijke Thema's
Tina Jaggan	Tina Jaggan	Robert Kreukniet	Hans van der Eerden	Robert Kreukniet	Tina Jaggan	Peter van Breugel	Peter van Breugel	Hans van der Eerden
René Polman	Peter van Breugel	Joloma Bakker	Jeroen Sorbi	Henri-Jan Bonset	Chris Noordam	Anita van der Noord	Jorrit de Haan	Chris Noordam
Jacques Koppenol	Oscar Langerak	Martijn Visser	Ed van Leusden	Jan Klomp	Dolf Bierhuizen	Jeroen Wagenaar	Cees Meeuwis	Nicolien Wamsteker
Jeroen Wagenaar	Dolf Bierhuizen		Martijn Visser	Martijn Visser	Hendrik ten Cate	Martijn Visser	Feddo Hartelust	Pieter Jan Esselbrugge
Willem Uitentuis			Guido Voss				Martijn Visser	
Maaïke Vreeswijk								

04-06-2026

Yay! Dank jullie wel!

We zijn ontzettend blij met de aanmeldingen!

04-06-2026

Maar we ontvingen meerdere brandbrieven

Departementen die opgeheven willen worden omdat het bestuur niet door wil/kan of dat in de nabije toekomst voorziet.

04-06-2026

Hoe zit het precies met departementen?

Laten we uitzoeken hoe en waarom die zijn ontstaan.

04-06-2026

Ontstaan van lokale departementen

Uit boek 225 jaar NMNH (2002):

“Kort na de oprichting liet de Oeconomische Tak een programma drukken en verspreidde dat aanvankelijk alleen onder bevriende genootschappen en notabelen. Deze verzending leverde bijna drieduizend leden op, verdeeld over 57 steden en dorpen, zelfs in West-Indië. Zo ontstonden direct departementen. De 85 afgevaardigden kwamen voor het eerst bij elkaar op 15 september 1778 tijdens de algemene vergadering van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen.”

04-06-2026

Ontstaan van lokale departementen (2)

Uit boek 225 jaar NMNH (2002):

“De genodigden bleven in 1778 een week in Haarlem en alle departementen kregen de gelegenheid hun bijzondere intenties voor te dragen. Een afzonderlijke commissie beoordeelde de statuten. De definitieve vaststelling van ‘Wetten des Oeconomischen Taks’ vond uiteindelijk plaats op 21 september 1779. De Oeconomische Tak liet het niet bij fraaie redevoeringen, maar voegde de daad bij het woord. Jaarlijks zouden grote bedragen worden uitgegeven aan premies en prijzen voor bekroonde antwoorden op prijsvragen (zie paragraaf 1.4).

Elk departement vormde volgens de wetten een zelfstandig geheel met ‘dirigerende leden’, een ‘thesaurier’ en een ‘secretaris’. Zij traden op als de commissie van directie aan wie het huishoudelijk bestuur van de afdeling was opgedragen. Van de ontvangen contributies mochten de departementen een klein gedeelte inhouden.”

04-06-2026

Wow! Wat cool!

Zeker, en op het hoogtepunt van de vereniging waren er 44 departementen met 9.500 leden, waarvan 3.300 bedrijfsleden.

04-06-2026

Nu hebben we 800 leden

En veel departementen zijn slapend en inactief.

Sommige departementen gaan die kant op.

04-06-2026

Departementen en KVK

Elk departement opereert als onafhankelijke vereniging binnen De Maatschappij en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Ze hebben een eigen bestuur, financiële verantwoording en lokale verbinding.

Alle departementen hebben een stemrecht bij een landelijke vergadering. Bij het behalen van het quorum kan een beslissing genomen worden.

“Een quorum is het minimumaantal stemgerechtigde leden dat aanwezig moet zijn om een vergadering rechtsgeldig te laten zijn en besluiten te kunnen nemen.”

04-06-2026

Departementen en KVK (2)

Met minder actieve departementen is het halen van een quorum uitdagend; ons quorum is de helft +1, dus minimaal 17 departementen.

Op dit moment hebben we 16 actieve departementen.

Het landelijk bestuur is sinds de aanstelling bezig om een “spoedliquidatie” te doen samen met de KVK om beter aan het quorum te voldoen.

Maar dat verloopt moeizaam.

Waarom?

04-06-2026

Voor het ontbinden en opheffen bij de KVK

Moeten er minimaal 2 bestuurders zijn ingeschreven die dat kunnen goedkeuren.

Dat geldt ook voor de financiële afronding bij de bank.

04-06-2026

En sommige oud-bestuurders krijgen we niet te pakken

Wat onhandig!

Wat kunnen we wél doen?

04-06-2026

De verenigingsstructuur heroverwegen

Voor grotere bestuurlijke daadkracht.

En natuurlijk nog veel meer, daarom 3 scenarios'

04-06-2026

Scenario 1: We laten alles zoals het is

Knelpunten blijven bestaan en verergeren, want er zullen meer departementen omvallen en leden uitschrijven.

Departementen kunnen onvoldoende activiteiten organiseren en niet alles doen, bijvoorbeeld bij besturen met 2 personen die alles samen doen.

Inconsistente kwaliteit per departement, imagoschade, onvoldoende zichtbaarheid, geen duidelijke maatschappelijke thema's, acteren als een borrelclubje, trage besluitvorming, hoge overheadkosten.

👉 Volgend jaar afscheidsfeest i.p.v. 250 jarig jubileum?

04-06-2026

Scenario 2: We gaan brandjes blussen

Huidig bestuursmodel blijft en we voeren gerichte verbeteringen door: met heldere regels, gedeelde tools en verbeterde verantwoording.

Bijvoorbeeld een mandaatkader/bevoegdheidsmatrix die bepaalt welke beslissingen bij het landelijk bestuur liggen, welke gedelegeerd zijn aan departementen, en welke gezamenlijk genomen moeten worden.

Gedeelde digitale infrastructuur voor communicatie, documentbeheer en bestuurlijk overleg.

Gecentraliseerde financiële functie op basis van de adviezen van werkgroep Financieel Beheer en Vermogensbeheer. Een transparant, op formule gebaseerd budgettoewijzingsmodel voor departementen.

👉 Succes hangt sterk af van vrijwillige naleving van departementen

04-06-2026

Scenario 3: We gaan als (ver)nieuw(d)e vereniging verder

Vereenvoudigen van de verenigingsstructuur door het opheffen van alle lokale departementen;

1 vereniging met 1 bestuur en 800 leden

Lokale afdelingen met commissarissen of coördinatoren verdeeld in 5 regio's:

- Noord-Oost Nederland (Groningen, Friesland, Drenthe, Zwolle, Deventer, Twente)
- Randstad Zuid (Zeeland, Rotterdam, 's-Gravenhage, Waterweg Noord, Drechtsteden, Hoeksche Waard)
- Randstad Noord (Amsterdam, Haarlem en Meer, Zaanstreek)
- Midden ('t Gooi, Arnhem, Zutphen, Eemland, Utrecht, Gelderland)
- Zuid (Oost- en West-Brabant, Limburg)

04-06-2026

We overleven dit als we SAMEN werken

Geen paniek, we hebben dit eerder meegemaakt.

De geschiedenis herhaalt zich.

04-06-2026

Modernisering nodig voor behoud Maatschappij

Uit boek 225 jaar NMNH (2002):

“Op de valreep van de eeuwwisseling bleek de Maatschappij haar plaats in de samenleving te verliezen.

Uiteraard was er aandacht voor de nijverheid, maar men bleef teveel vasthouden aan de periode daarvóór. In 1885 bedroeg het ledental 2214, in 1890 daalde dat aantal tot 1906 en weer vijf jaar later waren er slechts 1443 leden. In 1900 bleven er uiteindelijk nog 1394 over. Het aantal departementen daalde in die jaren van 30 naar 25 en het aantal donateurs van 120 naar 72.”

04-06-2026

Wat hebben we nodig?

leders tijd en energie;

Dat is het enige wat een mens écht te geven heeft.

04-06-2026

Hoe zou scenario 3 eruit zien?

Een verenigde organisatiestructuur met regionale vertegenwoordiging — lokale identiteit en ledenverbinding blijven behouden, maar structurele fragmentatie wordt opgeheven.

Één organisatie, één rechtspersoon, één boekhouding.

Lokale activiteiten worden regionale afdelingen of werkgroepen binnen de verenigde structuur, in plaats van onafhankelijke bestuurslichamen.

Regiocoördinatoren vervangen lokale besturen als primair aanspreekpunt voor lokale leden. Zij opereren binnen een helder nationaal kader en leggen verantwoording af aan het Landelijk Bestuur.

04-06-2026

Wat moet er gebeuren in scenario 3?

Moderniseren en uniformeren van statuten, governance en verenigingsstructuur.

Duidelijke rolverdeling tussen landelijk bestuur, departementen en werkgroepen.

Een centrale gedeelde dienstverlening verzorgt financiën, communicatie en administratie voor de gehele organisatie.

De Werkgroepen Verenigingsstructuur en Statuten, Financieel en Vermogensbeheer, Zichtbaarheid, en Maatschappelijke thema's moeten aan de bak.

04-06-2026

Wat zijn mogelijke voordelen van scenario 3?

- Dramatische verkorting van besluitvormingstijd — één gezagslijn
- Consistente ledenbeleving via uniforme standaarden en systemen in alle regio's
 - Geschatte 20-35% reductie van bestuursoverhead door consolidatie
 - Volledige strategische alignment
- Het jubileum congres in 2027 is realiseerbaar: een sterke, coherente organisatie kan 300 bezoekers ontvangen
 - Sterkere externe geloofwaardigheid bij partners, fondsen en het publiek
 - Duurzame governance die meegroeit met de ambities van de vereniging

04-06-2026

Wat zijn mogelijke risico's van scenario 3?

Het grootste risico is stakeholderweerstand, met name van bestuursleden van departementen die de verandering als verlies van autonomie of invloed kunnen ervaren.

Risico	Mitigatie
Weerstand van departementsbesturen	Vroege betrokkenheid, inbreng in ontwerpproces, heldere transitierollen voor huidige bestuursleden
Verlies van lokale identiteit	Regionale afdelingen behouden eigen identiteit, programmering en gemeenschapsactiviteiten binnen het uniforme kader
Operationele verstoring tijdens transitie	Gefaseerde implementatie met parallelle werking van oude en nieuwe structuren tijdens transitieperiode
Juridische en regelgevende complexiteit	Juridisch advies inschakelen voor statutenwijziging; aansluiting bij Werkgroep Verenigingsstructuur en Statuten
Korte-termijn transitiekosten	Transitiekosten afzetten tegen geraamde 3-jaarsbesparingen uit consolidatie

04-06-2026

Hoe lang duurt scenario 3?

We willen hier tot augustus 2027 de tijd voor nemen en tijdens ons 250 jarig jubileum feest, waar we de koning proberen bij aanwezig te hebben, de (ver)nieuw(d)e vereniging lanceren.

Realistisch in maanden uittellen

- Fase 1 (Maanden 1-5, juni - oktober 2026): Stakeholderconsultatie, juridische analyse, ontwerp nieuwe structuur — in afstemming met Werkgroep Verenigingsstructuur (besluitvorming ALV juni 2026)
- Fase 2 (Maanden 6-8, november 2026 - januari 2027): Formele goedkeuring door leden, instelling transitieorgaan
- Fase 3 (Maanden 9-13, februari - juni 2027): Migratie van departementen naar regionaal afdelingsmodel, implementatie shared services
- Fase 4 (Maanden 14-15, juli - augustus 2027): Volledig operationeel onder nieuwe structuur, evaluatie en verfijning

04-06-2026

Wat hebben we nodig voor scenario 2 of 3?

- Een Governance Transitiewerkgroep bestaande uit Landelijk Bestuursleden, departementsvertegenwoordigers en minimaal twee ledenvertegenwoordigers — in aansluiting op de Werkgroep Verenigingsstructuur en Statuten
- Juridisch advies inschakelen over herstructureringsopties en vereiste statutenwijzigingen
- Gestructureerde consultatie met alle 31 departementen om bezwaren te begrijpen en input te verzamelen voor het nieuwe ontwerp
- Gedetailleerd implementatieplan en financieel model ontwikkelen ter presentatie op de volgende stakeholderbijeenkomst
 - Formele besluitdeadline bepalen om momentum te behouden

04-06-2026

Ongeacht het scenario, is er veel te doen!

De actielijst van het landelijk bestuur blijft groeien,
de werkgroepen blijven nodig.

Leuk nieuws: we zijn bezig met het aanvragen van de titel “Koninklijk”.

Hoe tof is dat?!

04-06-2026

Food for thought:

Is vergrijzing écht een zwakte?

Wat zijn de voordelen van vergrijzing?

04-06-2026

Leden met veel wijsheid = kennis + ervaring.

Het zijn leden die in een levensfase zitten waarbij ze meer tijd en ruimte hebben om zich als vrijwilliger in te zetten.

Ook hebben ze meer middelen om bij te kunnen dragen.

04-06-2026

Ergens bij willen horen dat ertoe doet

Ons (marketing) uitgangspunt mag een gevoel raken en een emotie aanwakkeren bij leden en niet-leden.

Het gevoel dat je bij een club hoort die betekenisvolle impact creëert in de maatschappij; emoties van trots, respect, bewondering en waardering.

04-06-2026

(Re)Member journey

We verbinden jong en oud.

REMEMBER = Historische mijlpalen en prestatie zichtbaar maken
online.

MEMBER = “Vergrijsde” leden als mentor/coach verbinden met *young professional* leden en studentleden.

04-06-2026

Ledenwerving is geen doel, maar een gevolg

Wanneer we weer toegevoegde waarde bieden en relevant kunnen zijn, oftewel van dienst kunnen zijn, dan trekken we de juiste mensen aan, ongeacht leeftijd, achtergrond, woonplaats, en afkomst.

04-06-2026

Hoeveel ♥ hart ♥ voor De Maatschappij heb jij?

We doen ons best voor de dingen die we leuk vinden

en die we willen behouden in ons leven

omdat het ons energie en vreugde geeft, toch?

04-06-2026

Ben je bereid om te stemmen?

Over de structuur van De Maatschappij?

En een keuze te maken tussen

scenario 1, scenario 2 of scenario 3?

04-06-2026

Eind 19e eeuw zei Frederik van Eeden

‘De leden moeten niet vragen: Wat heb ik voor mijn geld?

Maar wat doe ik er voor?

Vergaderingen, goed, maar steeds met een bepaald doel.

Niet alleen stichten, maar ook iets stichten,

niet alleen kakelen, maar ook eieren leggen,

niet alleen hameren, maar ook spijkers met koppen slaan.’ (uit boek 225 jaar

NMNH, 2002)

04-06-2026